

Una Vizek. Rođena. U Zagrebu. Još u sedamdesetima. Godinama je mislila da je nadarena za matematiku. Pa je linijom manjeg otpora postala inžinerka. I onda, taman kad se zaposlila – počela je plesati. Pa je zaključila da bi bilo baš zgodno postati plesačicom. Onako usput. Tako je napravila i par plesnih predstava. Još uvijek je bila i inžinerka, naravno – pa, ne može se živjeti od umjetnosti. Zatim je pomisnila da stigne roditi dvoje djece. Onako časkom. A sad još kakti i piše. Pa stvarno svašta.

Una Vizek POMRAČENJE

LIKOVNI PREMIERI POJAVLJIVANJA:

NADICA, sekretarica
DIREKTOR UZMIĆ
SLUČAJAN ZAPOSLENIK
INŽENJER ODRŽAVANJA
KAVOPIJE (SILVIA, LANA I SINIŠA)
DJECA I VRTIČKI UČITELJ
GERILAC
PROROČICA
PROJEKT MENADŽERI 1, 2 (NATKO), 3 i 4
JOSIP K. I NJEGOVI KOLEGE
CURE (I DEČKO) IZ MARKETINGA
RITA, šefica Kadrovske
BRIGITA, predsjednica kompanije
VODITELJ TEČAJA
MARJAN MIKULIN, najvredniji zaposlenik
DARJAN, njegov klon

SCENOGRAFIJA

Publika sjedi u sredini prostora u vijencu (scenografija je oko publike i u središtu kruga koji formira publiku). Oko publike postavljena je scenografija na više katova (može biti skela i sl.). Na svakom od katova vidi se uredski interijer – stolovi s kompjutorima, uredski ormarići, aparati za kavu, aparat za vodu, kopirka i sl. U središtu je malo iznad publike (npr. 2-2,5 metra) podignut plato koji će predstavljati krovnu terasu u zadnjoj sceni. U prvoj sceni na jednom od katova scenografije vidi se nekoliko radnih stolova odijeljenih paravanima. "Direktorov ured" je također samo stol odijeljen paravanom.

Napomena: Kad u predstavi (odmah u prvom prizoru) "nestane struje", nastane potpuni mrak. Cijela predstava se igra u mraku s minimalnim izvorima svjetla (mobilni, baterijska lampa, laptop i sl. koji se mijenjaju od scene do scene kako je već navedeno u didaskalijama).

PRIZOR PRVI

Direktorov ured. Vidi se prazan direktorov ured te stol ispred ureda za kojim sjedi sekretarica.

Ulazi Direktor ne gledajući Nadicu.

NADICA: Dobar dan.

DIREKTOR: Dobran dan, Verice.

NADICA: Nadice, gospodine direktore.

DIREKTOR: Nadice.

Direktor uđe u svoj ured i sjedne za stol. Upali kompjutor. Počne čitati novine koje ga čekaju na stolu. U tom taktu nestane struje. Direktor pokuša pozvati Nadicu preko interfona, no otkrije da ovaj ne radi.

DIREKTOR: Verice!

Nadica uđe.

NADICA: Molim, gospodine direktore.

DIREKTOR: Što se dogodilo?

NADICA: S čim?

DIREKTOR: Kako s čim? Sa svjetlom.

NADICA: Mislite, sa strujom? Nestalo je struje.

DIREKTOR: ? Kad će doći?

NADICA: Ne znam, gospodine.

DIREKTOR: Ja bih vas molio da saznate.

Nadica izlazi iz ureda. Prolazi pokraj svog stola te ulazi u veliku prostoriju punu radnih stolova.

Prostorija je prazna, osim jednog zaposlenika koji upravo žurno izlazi.

NADICA: Hej, hej, pričekaj.

ZAPOSLENIK: Što je?

NADICA: Gdje su sví?

ZAPOSLENIK: Otišli su. Nema struje.

NADICA: Pa kad će doći?

ZAPOSLENIK: Tko, sví?

NADICA: Ne, struja.

ZAPOSLENIK: Ne zna se.

Zaposlenik odlazi.

Nadica odlazi direktoru. Kuca.

NADICA: Gospodine direktore, evo saznal sam.

DIREKTOR: Što? Kad će doći struja?

NADICA: Da.

DIREKTOR: I kad će doći?

NADICA: Ne zna se.

DIREKTOR: I što da ja sad radim?

NADICA: Ne znam, gospodine.

DIREKTOR: Dobro, Verice, što je vama danas?

NADICA: Nadice, gospodine. Kako to mislite, što mi je danas?

DIREKTOR: Pa inače uvijek imate rješenje za sve, a danas ništa ne znate.

NADICA: Inače? Pa danas mi je prvi dan.

DIREKTOR: A tko je onda tu bio jučer?

NADICA: Pa Verica, gospodine.

DIREKTOR: Aha, znao sam da se zovete Verica, Nadice. No dobro, a gdje je Verica danas?

NADICA: Rekli su mi da je preminula, gospodine.

DIREKTOR: Hm, baš mi je žao. Pa, kako tako naglo?

NADICA: Pa nije baš naglo, navodno je bolovala od raka već par godina.

DIREKTOR: Ma dajte!

NADICA: Pa da, evo, nisam ni stolicu danas imala. Naime, Verica je, izgleda, bila u invalidskim kolicima.

DIREKTOR: Baš nezgodno. Ali dobili ste stolicu, nadam se?

NADICA: Da, da, sve je u redu.

DIREKTOR: Dobro. Vi samo recite ako budete imali kakvih problema, Nadice. Ja ću se pobrinuti da imate dobre uvjete. Vidjet ćete, ja se uvijek brinem za svoje zaposlenike. Prijatelji prije svega, a tek onda suradnici. To je moj moto. Za uspješnu firmu je najvažnije da se radi u ugodnom, prijateljskom okruženju. Zar ne, Verice?

NADICA: Nadice. Svakako, gospodine. Potpuno se slažem.

DIREKTOR: No, što ćemo mi sada?

NADICA: Mislite, sa strujom? Pa, čekati, valjda.

DIREKTOR: Nadice, vidjet ćete, u modernom dinamičnom svijetu, tržište nikoga ne čeka. Ako mi ne odradimo posao, odradit će ga netko drugi. Rusi, Kinezzi, Kenijci – svi jedva čekaju da nas pregaze. Ja, primjerice, imam vrlo važan sastanak u 12 i do tada moram imati sposobljenu videokonferenciju.

NADICA: Pa to nije u mojoj moći, ali, ako se ne varam, imate sastanak u Holdingu.

DIREKTOR: Da, pa?

NADICA: Pa ta je firma samo dvije ulice odavde.

DIREKTOR: Da?

NADICA: Pa možda biste mogli osobno otići tam.

DIREKTOR: Nadice, pa to je genijalna ideja. Molim vas da odmah nazovete portu i sredite da me auto čeka ispred firme za sat vremena.

NADICA: Oprostite, ali ne rade telefoni, morat ću otići do porte.

DIREKTOR: No, pa što čekate?

NADICA: Pa, ne znam gdje je porta.

DIREKTOR: Pa valjda na izlazu iz firme, što ste smiješni.

NADICA: Ovaj, hmm... A gdje je izlaz?

DIREKTOR: Pa otkud da ja to znam? Molim vas, nemojte me ljutiti, ne mogu ja obavljati vaš posao. Krenite sad i očekujem da me čeka prijevoz za točno jedan sat.

NADICA: U redu gospodine.

Nadica izlazi.

DIREKTOR (za sebe): No, stvarno ne znam što joj je danas.

PRIZOR DRUGI

Nadica izlazi iz ureda direktora te kreće prema odjelu. Odjel je potpuno pust par se Nadica uputi u hodnik ispred odjela. Kako otvori vrata tako je umalo pokosi gomila ljudi koja mahnito trči hodnikom. Hodnik je osvijetljen svjetlima izlaza za nuždu.

NADICA (pokušavajući zaustaviti nekog iz gužve): Oprostite, oprostite! Zna li netko gdje je izlaz?

Nitko ne obraća pažnju na nju.

U cijeloj gomili ljudi čuje se žamor koji postaje sve glasniji.

SVI: Sastanak danas u 12... Hitni sastanak... Za sve zaposlenike... Danas u 12... U velikoj dvorani... Svi moraju doći... Hitni sastanak danas u 12...

NADICA (pokušavajući zaustaviti nekog iz gužve): Kakav sastanak? A gdje je velika dvorana? (Opet nitko ne obraća pažnju na nju. Odjednom opazi znak "IZLAZ" kako svijeti u mraku. Sama za sebe.) Kako sam glupa, pa piše mi izlaz. (Pokušavajući proći okomito na smjer kretanja mase.) Ništa, zaboravite pitanje, oprostite, samo malo, hvala...

Taman kako je dohvatiла kvaku, netko je otrgne i ponese s masom.

INŽENJER ODRŽAVANJA: Ne, ne diraj ta vrata. To je opasno.

NADICA: Kako opasno, pa piše izlaz. Ja samo tražim izlaz.

INŽENJER ODRŽAVANJA: Nije tu izlaz. To samo tako piše zbog inspekcije. Te izlaze su već odavno preuređili i pretvorili u skladišta i uredе.

NADICA: Pa kako je to opasno?

INŽENJER ODRŽAVANJA: Prvo su ih pretvorili u uredе, a zatim u skladišta, a da nisu prethodno pustili ljudi van. Tko zna čega tu sve ima. Postoje priče da su se ti ljudi zavukli u ventilaciju i sada tamo žive hraneći se čokoladicama iz automata. Drugi pak kažu da piju krv onima koji ostanu zaključani u WC-u.

NADICA (zapanjeno): Molim ?!! (Onda shvati.) Aaaa, zeza-te me. A je l' znamevi onda gdje je izlaz?

INŽENJER ODRŽAVANJA: Izlaz je u tome da vratim struju u roku dva sata. Inače smo u bezizlaznoj situaciji.

NADICA: Kako to mislite?

INŽENJER ODRŽAVANJA: Ventilacija ne radi bez struje, podaviti ćemo se ko štakori ako ne vratimo struju za dva sata... (Zastane usred rečenice.)

NADICA: Što je bilo?

INŽENJER ODRŽAVANJA: U, sranje. Nisam ti to trebao reći, sad ćeš proširiti paniku.

NADICA: Neću nikome reći, obećajem. No, moram priznati da sam se prepala. Pa je l' možete vratiti struju?

INŽENJER ODRŽAVANJA: Ne. Lijepo sam govorio da ne možemo trošiti naftu iz agregata za istjerivanje zohara. Jedino što možemo probati je da ...

Inženjera odnese bujica ljudi. Nadica biva gurnuta u malu sobicu.

PRIZOR TREĆI

Više se ne čuje zbrka iz hodnika. Troje likova se smije. Oni stoje u prostoriji u kojoj je aparat za kavu, no pošto je mrki mrak, to se ne vidi.

LANA (kroz smijeh): Pa ne vjerujem, kako si samo uspjela zeznuti cijelokupnu struju mrežu? Jesam ti lijepo rekla da ne lupaš jadni aparat?

SILVIA (kroz smijeh, ali pomalo uvrijedeno): Pa nisam ja ništa... Morala sam ga udarati kad me zeza već dani. Jeste skužili da mi je jučer skuhao kavu s hladnim mljekom?

SINIŠA: Je, je, aparat se urotio specijalno protiv tebe. Kao i sve ostalo.

LANA: Al sad mi su pokazala. Ne bu on tebe zezal. Ak treba, buš mu cijelu struju zgasiša.

SINIŠA (nasmije se kao da imitira stravični smijeh iz jeftinih horror filmova): Buhahaha...

SILVIA: Idite k vragu... Ali, uostalom, sad možemo pitati vu u miru.

LANA: Mi da. A ti nemaš.

SILVIA: Zlobnice jedna.

SINIŠA: Daj, evo ti moja. Dužan sam ti za nestanak struje, hehe. Totalno si me spasila. Trebao sam sutra predat fastcheck listu, a nisam niš napravio. Sad mogu lijepo reći da mi se sve zbrisalo.

(Pauza.) Malo mi je frka znaš, ovo bi bio već drugi dokument da kasnim. Još jedan i dobio bih otkaz.

LANA: Joj, ti uvijek neke paranoje briješ. Kakav otkaz?
SINIŠA: Ma ne ozbiljno, zar nisi čula da rade liste za odstrel. Pa ovaj sastanak u 12...

SILVIA: Pa, zar ne pričaš ti stalno da ćeš dat otkaz. Eto ti prilike.
SINIŠA: Baš si glupa. Valjda je lakše naći drugi posao dok si još zaposlen nego ako dobiješ otkaz.
SILVIA: Ja sam glupa. A ako si tako pametan, što si već nisi našao drugi posao?

SINIŠA: Pa imao sam ponuda, nije da nisam, ali čekam ono pravo. Nema smisla da idem na isti posao kao što je ovaj. Sad se traže samo pripravnici, znaš i sama da je kriza...

SILVIA: A što bi ti? Odmah direktor bio? Hahahaha!
LANA: Ma jesi lud. Ne da nećeš dobiti otkaz, povišuć će ti dat. To sam vam taman krenula pričat. Je l' znate onog Tomu iz Mikićevog odjela?

SINIŠA: Santića, misliš?
LANA: Da, da.
SILVIA: Joj, što mi taj tip ide na živce. Jednom mi je, molim te, reko...
SINIŠA: Daj, ne prekidaj.

LANA: No dobro. Znate kak je on na zadnja dva projekta zaribo generalno?

SINIŠA: Da, i još se stalno neš buni.
LANA: Da, molim te, da on ne može raditi takvim tempom, da mu je kompj najstarija raga... Ko da meni nije. Tražio je, molim te, navodno da mu plaćaju prekovremene. (Salva smijeha.) Ukratko, čekam ti ja konferenciju, u sobi pored Bokijeve, i čujem, raspravljuju ti oni što će s njim, bili su valjda i Marica i Matko. Nešto u stilu da uvijek sve zezne, da napravi više štete nego koristi, da uvijek kasni s rokovima i da ne znaju koji poso da mu više daju. (Dramatična pauza.) I zaključe da bi možda bilo najbolje da ga stave za šefa novog odjela.

Par sekundi tišine.

SINIŠA: Ne mogu vjerovat.
SILVIA (bijesno): Što ne možeš vjerovat? Tipično. To je tipično. To ti sve objašnjava. Zašto imamo takve kretnje za šefove. Oni jedni druge postavljaju.

Pauza.

LANA: Imaš pravo. A ljudi koji pošteno rade, završe ko Josip K.

Pauza.

SILVIA (Siniši): Eto vidiš, isplati ti se bit loš radnik. (Doda podugljivo.)
... Šefe.

SINIŠA (uvrijedeno): Nisam ja loš...
NADICA: Oprostite...

Svi troje kavoispajča kriknu u jedan glas.

SINIŠA: Isuse, kako si me prepala!

SILVIA: Otkud si se ti stvorila?

LANA: I koliko dugo si već tu?

NADICA: Oprostite, nisam vas htjela prepasti. Ja sam Nadica, nova sekretarica direktora Uzmica. Poslao me da nadem portu, ali sam se izgubila. Je l' mi vi možda možete pomoći?

SINIŠA (nakon kraćeg razmišljanja): Pa, znaš da ni ne znam gdje je porta. Ja uvijek ulazim iz svojeg stana, ja živim na 2. katu, naime.

SILVIA: A i nas dvije. Ustvari, ne znam nikoga tko živi izvan zgrade.

LANA: To bi ti mogli biti neki stariji ljudi, možda. Znam da su nekad živjeli i u kućama izvan grada.

SILVIA: Da, a najstarija od svih je definitivno...

LANA: Teta Jelka.

NADICA: Tko?

SINIŠA: Proročica.

NADICA: Proročica?

SINIŠA: Ma da, radila je s bazama nekad... No, nema veze – vidjet ćeš i sama zašto je još uvijek tako zovu...

SILVIA: Ona ti je na 8. katu. Jelka Vodomar. U IT podršci. Odmah kat ispod vrtića. (Okrene se Lani.) Joj, fala bogu da naša firma ima vrtić. Baš sam se brinula kako će se dizat tako rano da Mojcu odvedem u vrtić. A ovako – oni ih pokupe i mogu biti skroz tamо do osam čak.

LANA: No, da, tak da ti fino možeš ostati dulje raditi, makar se prekovremeni ne plaćaju.

SILVIA: Ma moš mislit kaj ostanem radit, ja si lijepo odabavam neke stvari poslije posla – šoping i to, znaš, pa onda po Mojcu.

LANA: Šta ostavljaš dijete do osam da bi išla obavljati stvari?

SILVIA (neuvjerljivo): Ma, ne. Ali tamo ih svašta i nauče, znaš. Imaju puno veće šanse dobiti posao u firmi ako su išli u vrtić i školu.

LANA: No, krasno... Zar to želiš za svoje dijete?

NADICA (prekine ih): Oprostite što smetam, ali kako da nadem 8. kat? Liftovi ne rade.

LANA: Imaš stubištu, druga vrata lijevo.

NADICA: Hvala puno. Doviđenja.

Nakon što je Nadica otišla, još se čuju glasovi troje zaposlenika.

SINIŠA: Šit, neće nas valjda cinkat.

LANA: Što, zbog tračanja? Joj, ne bud papak. Šta se bojiš, pa viš' da je sva smotana. Nema pojma o kome smo pričali.

SILVIA: Ma možda se samo pravi.

LANA: Taman posla da će nas uhodit, kao da smo mi neke face u ovoj firmi. I, uostalom, što ti se može desiti zbog jednog trača?? Opet paranoizirаш...

Kako se Nadica udaljava glasovi se utišavaju.

DJETE 4: Mi smo, mi smo se samo...

UČITELJ: Dobro, nema veze. Ajmo dva po dva u lift i slijede cistačice, one će vas odvesti do izlaza.

Nadica je čula samo riječ „izlaz“ i pokušava ih sustići.

NADICA: Čekajte, čekajte...

Čuje se dječja graja dok se poređaju i vrata dizala kako se zatvaraju. Svjetla opet nestane na hodniku.

Nadica se ponovno nade u mraku. U tom se trenutku naglo upali baterijska lampa i osvijetli Nadicu.

PRIZOR ČETVRTI

Nadica uspije naći izlaz na stubište i tad shvati da je u mrklu mraku i da nema pojma kako da nade 8. kat. Krene polako niza stube brojeći si u brudu stepenice da bi se znala vratiti.

NADICA: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10...

Dolje niže začuje se dječji glas.

DJETE 1: 1,2,4,8,16,32,64,128,256,512,1024...

Nadica ustukne, glas zvuči sablasno...

DJETE 1: ...2048,4096,8192,16384... Tko se nije skrio, otkaz je dobio, ja idem...

Odjednom se upali mala lampica negdje 3 kata niže. Čuje se vriska i dječji smijeh.

DJETE 2: Plik spas za mene.

DJETE 1: Plik spas za Matiju.

DJETE 3: Ne laži, nisi me vidio.

Nadica se spušta prema svjetlu. Odjednom – spazi je neko dijete i vrisne.

DJETE 4: Aaaaah!!! Josip, ide Josip K...

Sad sva djeca počnu vrišati i pobegnu kat niže.

NADICA: Čekajte, čekajte...

Odjednom začuje zvuk otvaranja vrata dizala negdje tri kata ispod sebe – PING – i muziku iz dizala.

NADICA (za sebe): Kako to da liftovi rade?

Nadica ih slijedi. S donjeg kata vidi se svjetlo dizala i čuju se glasovi djece i njihova odgajatelja. Dizalo je tako okrenuto da se djeca ne vide, nego im se samo čuje glas.

DJETE 4: Josip, Josip je bio sto posto...

Zamor...

UČITELJ: A, tu ste, Lucija, Borna – gdje ste vi bili – jesmo rekli da ne možete sami na hodnik...

PRIZOR PETI

GERILAC: PRIZNAJ!

NADICA: Molim?

GERILAC: ZA KOG RADIŠ?!

NADICA: Za Kompaniju.

GERILAC: Znao sam!

NADICA: A za kog vi radite?

GERILAC: JA TU POSTAVLJAM PITANJA! Ti si nova, ne?

Nisam te viđao dosad!

(Za sebe.) Kao da ne znam da me pokušavaju uloviti već godinama. Postaju sve lukaviji!

(Nadici) Daj, molim te, reci što su ti rekli da kažeš? Je l' imaju možda neku poruku?

NADICA: Kakvu poruku?

GERILAC: Iz Kompanije.

NADICA: Uopće ne razumijem o čemu pričate. Ja samo tražim portu.

GERILAC: Sto?

NADICA: Izlaz tražim.

GERILAC (nasmije se preveličano): Hahahaha! I ja tražim izlaz... Kako lukavo, da me namamiš s tim pitanjem. Izlaza nema, nema, i ti to dobro znaš – prestani se zajebavati sa mnom. Daj, baš me zanima: jesmo li mi na brodu?! Reci mi sad prije nego dođu i ostali.

NADICA: Koji ostali?

GERILAC: Oni koje si pozvala tom svojom spravicom.

NADICA: Kojom spravicom? ...Oprostite, ja nemam pojma o čemu vi pričate. Ja sam nova sekretarica direktora Uzmica i tražim izlaz iz zgrade da bi on mogao stići na sastanak u upravu Holdinga.

GERILAC: Tipično. Pošalji sluškinju da obavlja tvoje prijave poslove. Pa ako ti pogneš – nikom ništa. Ali, uostalom, kakve su to gluposti otici na sastanak u Holding, pa kako će doći do tamо? Autom? Hahaha, pa što si malo ne provoza onog svog skupog Lexusa koji je

dobje na račun Kompanije, koji mu stoji na onom duplom parkirnom mjestu koje ima.

NADICA: Pa ne znam, nije mi rekao da ima...

GERILAC: Ja ču ti reći zašto. Jer nema više auta tu dole, nema ni parkirnih mjesta. Ničeg nema jer nema izlaza. Prodali su aute, i garažu, i sve. Sad je dolje pogon s Kenijcima. Sve su prodali prije nego što smo krenuli.

NADICA: Krenuli???

GERILAC: Krenuli na put, da. Što ti misliš, da bi ljudi svojevjetno otišli na put s kojeg se nikad neće vratiti?

Govorim ti - ovo je svemirski brod s kojeg nema izlaza. I mi smo u misiji – samo ne znam još kakvoj. Nadao sam se da si njihova pa da će te moći malo mučiti da mi kažeš. No, ti si ovca kao i svi.

NADICA: Nisam ja ovca, ja sam nova. I ja bih skužila da smo na brodu. Kad tad. Ja dobro promatram.

GERILAC: Da? Ma nemoj. A daj mi, molim te, onda reci koliko imaš godina?

NADICA: 22.

GERILAC: A jesli ikad bila vani?

NADICA: Pa kako ne – bila sam u shopping mallu, u školi na igralištu.

GERILAC: Ah, dakle – na 3., 5., 13. katu.

NADICA: Pa dobro – imam sreće da živim u super zgradi koja sve ima. Evo, bila sam u parku – to je u aneksu 5. Tamo je otvoreno nebo, i drveće, i sve.

GERILAC: Ah, u aneksu 5 – u lijevom krilu. To što se zove lijevo KRILO – ne podsjeća te to na krilo broda? Pa draga – je li ikad tamo pada kiša? Ne, a zašto ne? Jer to nije pravo nebo – nego strop, draga moja, projekcija – to ti je sve. Pogledaj malo Star Trek pa ćeš vidjeti – svakom brodu treba drveće da stvara mikroklimu. Inače bismo ostali bez zraka.

NADICA: No dobro. Ako si ti tako pametan – pokaži mi dokaze da smo u brodu.

GERILAC: E, da ih bar imam. Ali pametni su oni, prepame-tni. Ovo ti je sve veliki labirint. Iz njega nema izlaza, nikako ne uspijevam naći prolaz na vanjski dek. Ali mora biti tu negdje – pa kako bi održavanje došlo? Ili – možda nas ne mijesaju – možda su i oni zarobljeni u vanjskom obrubu kao i mi u unutarnjem – to je to!!! – hvala ti, sad mi je sve jasnije. Idem, zbogom...

NADICA: Ej, kamo ćeš? Daj mi pogogni kad već sve znaš.

GERILAC: A, da – šta ti uopće radiš na stubištu?

NADICA: Tražim neku gospodu koju zovu Proročica.

GERILAC: A, tetu Jelku. To ti je skroz dole na osmom. Ajde otpriatit ču te, da se ne polomišva.

NADICA: Hvala. A zašto je zovu Proročica?

GERILAC: Ma zato jer je radila s Oracle bazama podataka, al to je bilo prije nego si se ti rodila. Nego, daj reci jesli vidjela čistačice danas? Nisu mi na kavu došle, čekam ih cijeli dan.

NADICA: Nisam.

GERILAC: Znaš, one ti dođu točno u 9 svaki dan. A sad je već prošlo 10. Bojam se da ih nisam uvrijedio jučer.

PRIZOR ŠESTI

Nadica ulazi u sobu osvijetljenu raznobojnim svjećama. Za stolom sjedi postarija gospoda i mrmija nešto sebi u bradu služući pasijans. Kad ugleda Nadicu, brzo pokrije karte nekim regulatorom.

NADICA: Dobar dan!

PROROČICA: Oh, oh, dobar dan. Očekivala sam te!

NADICA: Molim?

PROROČICA: Ti si došla poslom, zar ne? Važnim poslom.

NADICA: Pa, da...

PROROČICA: Dakle TF567-2 sam taman spremala u ICD kad je nestalo struje. Tako da, draga, morat ćeš malo pričekati. Ništa ne brini. Ostavi mi svoj mail pa će ti poslati link kad spremim.

NADICA: ICD?

PROROČICA: Internal Company Database. Ti si nova u projektu, jelda?

NADICA: Ja sam nova u firmi. Ali nisam došla zbog toga o čemu pričate. Preporučili su vas kao osobu koja zna mnogo...

PROROČICA: Aaaaah. Joj, baš si me prepala, već sam mislila da si došla zbog posla. A što se tiče znanja, da, tu su u pravu. Znaš, kad netko radi ovdje tako dugo kao ja... Znam ja ponešto, ne može se reći... Dodjeli blžje. Daj mi ruku, molim te. Da, da krasne linije, krasne. Pametnica si ti, je li? Imaš dobro srce. Ali si radoznala, draga, ponekad i previše. I ambiciozna, bome. Daleko ćeš ti dogurati, ali samo ako nećeš previše zabuditi nos. Nego, čime se bavиш?

NADICA: Ja sam sekretarica.

PROROČICA: Aah, hm. Baš i nije neko zanimanje za ambiciozne. No, ako šutis i slušaš... I dobro promatraš – tko zna, mogu ti se svakakva vrata otvoriti.

NADICA: Pa baš sam zato i došla – zbog vrata...

PROROČICA: Evo, vidiš kako ja znam... Pa ne može svatko naplaćivati 8 kn i 60 lipa po minutu. Nego jesu tebi možda rekli kad će telefoni proraditi? Baš čudno, riješko se desi da ni mobiteli ne rade... Kad je zadnji put

nestalo struje, telefoni su radili. Znaš, žao mi je svih tih ljudi, oni trebaju savjet, pomoć. A ja im sad to ne mogu pružiti – baš žalosno.

NADICA: Kad je zadnji put nestalo struje? Ja to nikad nisam vidjela.

PROROČICA: Ma prije 20 godina, možda 30. No jesu li ti rekli za telefone?

NADICA: Ne. Pojma nemam.

PROROČICA: A čija si ti uopće?

NADICA: Ja sam nova sekretarica od Uzmića.

PROROČICA: Od Uzmića je l'? Pa kako je Verica?

NADICA: Pa, umrla je.

PROROČICA: A joj. Pa stvarno su bezobrazni, da ti nitko ne pošalje nikakvu obavijest više. A žena je tu radila 50 godina. Nekad smo mi kupovali i vjenac, svi bismo išli na sprovod. Al otkad su ukulinu sprovede – vidiš, ljudi umru – i ko da ih nikad nije ni bilo...

NADICA: Da, to je baš grozno.

PROROČICA: A znala sam ja – vidjela sam joj to još prije 5 godina. Smrt, pa smrt – pet put sam joj bacala...

Neugodna tišina.

PROROČICA (vadeći tarot karte): No, vratimo se mi poslu.

Dakle, ti tražiš vrata! Vrata. Ah, da, vrata do sreće. E, draga moja, to nije lako naći... Da vidimo: BROD – hm, dakle, ti si krenula na dalek put, kroz nepoznato ćeš kročiti, bit će i opasnosti...

NADICA: Je l' to ima veze s ovim svemirskim brodom?

PROROČICA: Kakvim svemirskim brodom?

NADICA: Pa ovim na kojem smo.

PROROČICA: Draga, je l' tebi dobro? Nešto si pobrkala. Uostalom, ne prekidaj me dok radim... Ah, MACKA – okolina ti neće biti sklona, svi će imati neke skrivene namjere. Ali pomoći ti stiže u obliku tajanstvenog stranca – PAS. Prepreke će biti mnoge, vidim samo štapove tu. Ali u konačnici – PROZOR – svjetlo, spas. Ima nade, draga, ali – bit će teško... Dakle, draga moja – ako želiš pronaći VRATA – moraš prvo pronaći PROZOR.

NADICA: Prozor?

PROROČICA: Da – prozor.

NADICA: Pa gdje da nađem prozor?

PROROČICA: Otkuda da ja to znam, draga? Ne smiješ postavljati dva pitanja u istom danu – to ti je osnovno pravilo TAROTA. Moraš malo razmislišti nad odgovorom koji si dobila.

NADICA: Ah, dobro, hvala. Jesam li vam štogod dužna?

PROROČICA: Ma ne, ni govora, za zaposlenike Kompanije

sve je besplatno. Čuj, nećeš spominjati Uzmiću ovaj poslije s telefonima, zar ne?

NADICA: Ma ne, naravno da neću. Pa ništa onda – dovidenja...

PROROČICA: Doviđenja, draga. No, ček, ček malo – zaboravih ti reći.

NADICA: Molim?

PROROČICA: Imam ovdje krasnih oglica od fimo-mase – izrađuju ih moja nećakinja. Nisu ni skupe, samo 30 kuna. Dodi, pogledaj.

NADICA: Joj, je l' bih mogla drugi put – stvarno mi se žuri sada – hvala vam na svemu – doći će sutra.

PROROČICA: Da, da, obavezno dodi – znaš gdje sam... I daj, molim te, pitaj za te telefone ako sreteš koga.

PRIZOR SEDMI

Nadica izade natrag na stubište i shvati da ne zna kuda ide. U tom se trenutku upali baterijska lampa.

NADICA: Tko je to?

GERILAC (kao jeka): Tko je to?

NADICA: Tko je to?

GERILAC: Tko je to?

NADICA (već prestrašeno): Ma, tko je tamo?

GERILAC: Ma, to sam ja, zezam te. I što je rekla?

NADICA: Pa, rekla je da moram naći prozor. Nemam pojma što sad. Gdje da nađem prozor?

GERILAC: Prozor? Hehe. S konja na magarca.

NADICA: Kako to misliš?

GERILAC: MJESTO KRAJ PROZORA. To je mit, prazna priča kojom se vabe naivni zaposlenici. (Sablasnim glasom...) ZASLUŽNI RADNICI DOBIT ĆE MJESTO KRAJ PROZORA... (Normalnim glasom.) Nikad nisam čuo da je itko vidiš prozor, a kamoli sjedio kraj prozora. A sve i da je – pošto se vjerojatno nalazimo negdje na polu puta do Betelgeusa, ne bi ti puno pomoglo. Al sretno ti bilo, baš me zabavlja ta tvoja potraga.

NADICA: Super da te zabavlja, a što da ja sad radim?

GERILAC (razmišlja): Pa najbolje da odes ekipi iz pušione – oni su misili te bajke o nagradjivanju radnika.

NADICA: Tko?

GERILAC: Projektni menadžeri. Oni vode projekte, pa i preporučuju ljudje za nagrade, ne? Ajde odvesti ču te... Samo pazi, oni su lukavi pokušati će te preveslat...

NADICA: A, svejedno me odvedi, šta će drugo. (Prati ga u tišini.) Ah, da... Ja sam Nadica.

GERILAC: Ja sam Arčibald – Hari.

NADICA: E, pa Hari – drago mi je.

GERILAC: I meni isto.

NADICA: A Hari, zašto se ti skrivaš po stubištu?

GERILAC: Ja tu živim. Prijе sam i ja bio zaposlenik Kompanije, ali onda sam počeo primjećivati neke neobične stvari. Na primjer, ona čudna priča s Josipom K. Čim sam počeo malo dublje kopati, odmah sam dobio otakaz. Odonda živim ovđje i skupljam dokaze.

NADICA: I, kako ti ide?

GERILAC: Nećemo sad o tome... A, evo ga, stigli smo. 12. kat.

NADICA: Što je tu?

GERILAC: Pa, pušionica.

NADICA: No dobro, hoćeš li me pričekati?

GERILAC: Pa, ionako nemam pametnijeg posla.

NADICA: Hvala, valjda neću dugo.

PRIZOR OSMI

Nadica ulazi u zadimljenu prostoriju koju osvjetljavaju laptopi poredani na visokom stolu poput šanka. Iza svakog stoji po jedan pušač. Uopće ne primjećuju Nadicu kad ulazi. Igraju neku igru na ploči i svako toliko zapišu nešto u laptop.

PM 1: Aha, a što ćeš sad?

PM 2: Đubre jedno, uvijek imаш sreće!!!

PM 3: Ajde, ajde, imamo još dosta dizajnera za sve, ajd... na tebi je red.

4 uzme kockice i puhne u njih – ajmo ekstra bodovi...

PM 4: Jupi, uspiš sam – 17. Biram jednog high performer-a i pet običnih. Sve mi stavi na Media Support Function Feature.

PM 1: E, jesli blesav, pa šta nisi kojeg testera stavio.

PM 4: Zakaј, pa ak dobro zdizajniraju i naprave fastcheck i designers test – testeri mi opće ne trebaju.

Svi u smijeh.

PM 2: Hehehe, vidi se da si mладac – pa nije ovo Project Management 7 – the Revenge of the Oppressed! To su ti pravi ljudi, dragi moj, a ne igrica, oni nikad ne rade kak se spada i ako ih previše nakrcaš u dizajn, svi će ti se ulijeniti i još će gore raditi.

PM 3: No dobro, pusti ga, pa naučit će.

PM 1: Joj, što si ti nježan people provisioning. To ti je neka nova strategija – uvjeri budala da je dobro prošao pa se neće buniti?

PM 3: Igraj i šuti da ti ne bi dodijelio koji crveni pa ćeš dobiti samo low performere.

Prosljedi kockice prema PM 1.

PM 1 (baca kockice, napeto iščekuje i veselo klikne kad vidi rezultat): Juhuu. Imam pravo na još jednog koordinatora.

PM 3 (pogleda u kutijicu s figuricama): Ups. Al ostali smo bez. Mogu ti dati dva dizajnera i testera za to.

PM 1: Neću. Tako si me zeznuo već tri kruga. Hoću koordinatora i imam pravo na to.

PM 3: Aj, dobro unaprijedit ćemo nekog. Imaš nismo već par godina nikom dal ni povišicu. Očeš Boruta ili Šešepovićku?

PM 1: Boruta, normalno. Šešepovićka je pametna, ali neću da mi krene sa ženskim histerijama kad počnu problemi. Znaš kakve su cure.

PM 3: Kak oćeš. (Okrene se prema PM 2.) Ti si sad na redu.

PM 2: O, sht.

PM 3: Što je bilo?

PM 2: Ma, skurio sam si jednu figuricu dizajnera s čikom. Poglej na šta liči.

PM 3: Ma ne brini, budemo napravili novu figuricu.

PM 1: Da, možemo to, ili možemo dati otakz Cvijiću. Tak i tak smo ga se htjeli riješiti, niti nam ne treba tolko dizajnera sad kad smo uveli radne nedjelje.

PM 2: Imaš pravo. Onda riješeno. (Baca figuricu u smeće košarkaškim potezom i baca kockicu...)

NADICA: Oprostite!

Svi se okrenu.

PM 1: Oooo, još jedan pacijent.

NADICA: Molim?

PM 1: Pušač...

NADICA: A, ne, ne... Ja samo tražim prozor.

Smijeh.

PM 2: Prozor, ma nemoj. A koliko ti dugo radiš tu?

NADICA: Danas sam došla.

PM 2 (izrugujući se): Danas si došla. I odma bi prozor... Tko god da te poslao, dobro te nasanjkao...

PM 3 (dosjeti se prebaciti odgovornost): Da, mjesta ti dijele odjelski, a ne mi, al' oni su ti već otišli doma.

NADICA: Pa tek je 11.

PM 1: Šefovi odjela idu odmah poslije kave da ih netko bi slučajno što pitao. Znaš, to ti je poznati " sindrom odjelskog". (Svi se smiju... To je očito interna šala.) Ako radiš na toj poziciji više od dvije godine, strada ti dugoročno pamćenje.

PM 2 (dobaci...): ...i jezične sposobnosti.

NADICA: Kako to mislite?

PM 1: Pa ne sjećaju se ničeg što je bilo jučer. Na primjer, ne mogu se sjetiti ni jednog obećanja koje su nekom zaposleniku dali prekjucer. Ako se nećeg žele sutradan sjetiti, moraju si poslati mail prije nego što idu doma. Tako da svako jutro popiju kavu, pročitaju mailove i odu doma da ih netko ne bi nešto neugodno pitao.

PM 2: A, što se tiče jezičnih sposobnosti nešto im se poremeti u centru za govor pa se mogu izražavati samo nejasno i u floskulama.

PM 3: Ima teorija da im na tečaju Management 3 isperu mozak, ali to još nije dokazano jer se nitko od njih ne sjeća što je bilo na tom tečaju, a i da se sjećaju, ne možeš od njih nikada dobiti konkretan odgovor.

NADICA: Ali ja ne želim mjesto kraj prozora, nego nači nekoga tko tamо sjedi. Ali ako se ničeg ne sjećaju, kako ču onda naći sjeđi. (Shvatiti da je zezaju pa se naljuti.) Aha, reko mi je N. da ćeće pokušati neki ovakav manevr. Nemojte se izvlačiti nego mi molim vas recite TKO SJEDI KRAJ PROZORA? Ili još bolje – GDJE JE PORTA?

PM 1 (pomirjivo): No dobro, ne ljuti se, pomoći ćemo ti, gospodice. Što se porte tiče – to ne pitaj, ja se s kata nisam mako već 2 godine. Ali evo – jedini za kojeg ja znam da je stvarno dobio mjesto kraj prozora je Marjan Mikulin.

PM 2: Da, za nagradu, hahaha. Jedinom čovjeku koji je alergičan na propuh i mrzi sjediti kraj prozora. Što mu nisu radile dali mjesto u kadi s ledenom vodom?

PM 3: Pa imali su najbolju namjeru. Mjesto kraj prozora je velika čast.

PM 2: Ma daj, molim te – znaš što ja mislim o najboljim namjerama...

PM 3: Uvijek si takav defetist...

NADICA (već stvarno nestrpljivo...): Oprostite što vas prekidam – ali gdje bih mogla naći tog Marjana?

PM 1: E tu ti mi ne možemo pomoći.

NADICA (već okreće očima...): Pa dobro, kako onda da...

PM 1 (prekine je): Najbolje da odes u kadrovsку.

PM 2: Evo, ja ti baš idem gore...

PRIZOR DEVETI

Nadica i PM, koji se zove Natko, izaju iz pušionice na dugačak hodnik te krenu prema stubištu. Natko u ruci nosi mobitel koji svijetli kao baterijska lampa.

NADICA: Oprostite, mogu li vas nešto pitati?

PM2 (NATKO): Slobodno.

NADICA: Jeste se vi to igrali Project Managementa? Jer meni se učinilo da vi stvarno tako određujete ko će gdje raditi.

NATKO: Pa i jesmo.

NADICA: Ali...

NATKO: To je najlakši način. Od onog incidenta s Josipom K. nitko više ne želi preuzeti odgovornost pa je ovako najlakše – neka sreća odluči.

NADICA: Kakvog incidenta?

NATKO: Ti ne znaš priču o Josipu K.? Pa što se to ne uči u školi?

NADICA: Ja sam išla u školu za sekretarice.

NATKO: Aaaa! Pa ti si sigurno Verićima zamjena.

NADICA: Da, Nadica – drago mi je.

NATKO: Natko...

NADICA: I kakva je to priča?

NATKO: Tužna, generalno.

Pažnja.

Na drugom dijelu scene upali se svjetlo u malom uredskom odjeljku. Mimska priča odigrava se paralelno s pričom koju Natko prepričava Nadici.

NATKO: Josip K. je bio marljiv radnik. Sasvim prosječan, ali solidan i pouzdan. Bio je i dosta povučen pa su ga svr smatrali skromnim. No, nije on bio sasvim bez ambicija. Nakon par godina marljivog rada zatražio je – povišicu.

NADICA: Zar je bio tako dobar radnik, a nije nikad dobio povišicu?

NATKO: Pa, nije se bunio – a tko se ne buni...

NADICA: I...

U pozadini gdje se odvija mimska priča o Josipu K. Pojavljuju se i ostali likovi suradnici, šefovi i sl.

NATKO: I taman je bio na listi za povišice kad – desi se reorganizacija i Josip dobije drugog odjelskog.

U mimskoj priči reorganizacija se pokazuje kao vrsta igre slične kao muzičke stolice. Čuju se dječji glasovi kako pjevaju i zaposlenici kako sumanuto trče uokolo mijenjajući mesta. Pjesmica koju djeca (koja se ne vide) pjevaju ide otprilike ovako:

Otkako je dobit pala

Moraš znati, nije šala

Paket inovacija

I reorganizacija

Jedini je sada spas

Zato, bože, čuvaj nas

*Štacija, macija, reorganizacija,
Tko ne nade stolac sad,
S Josipom će lutat mlad
Trči, trči, ali pazi
da te netko ne pregazi
Iš, biš, tovariš,
Ugrist će te njegov miš...*

Josip mu je doduše rekao da mu je prošli šef obećao povišicu, no ovaj mu je odgovorio da on vidi puno potencijala u njemu i da će mu odmah dati povišicu čim se dokaže. Josip je pitao – kako to da se dokaže? Pa, evo, primjerice, možeš raditi na dva projekta paralelno, odvrati mu ovaj. I Josip je pristao. I tako je to počelo...

NADICA: Što?

NATKO: Pa ništa, Josip je prvo radio na dva projekta pa taman kad je trebao dobiti povišicu – opet reorganizacija...

NADICA: I onda je dobio tri projekta...

NATKO: Bravo... Da bi stvar bila gora, još ga je i šef pravio na red. Naime, bilo mu je malo čudno zašto Josip nije dobio ni jednu povišicu, a ima već 5 godina staža.

NADICA: O, Isuse, pa to je stvarno okrutno.

NATKO: Pa da, prilično. No, Josip je očito bio čovjek čeličnih živaca i beskončnog povjerenja. Strpljivo je objasnio o čemu se radi i pristao primiti još jedan projekt na sebe. No, naravno...

NADICA: Nije valjda uslijedila još koja reorganizacija...

NATKO: Pa, eto, baš nije imao sreće...

NADICA: Pa zašto se nije pobunio?

NATKO: Pa ne znam, valjda je bio takav tip. U svakom slučaju – počeo je raditi i po noći. Sve češće je radio po noći, a sve manje po danu... Ukratko, na jednoj reorganizaciji, jednostavno su zaboravili na njega. On je došao taj dan ujutro da se preseli. Ponio je svoj laptop i neke kutije i krenuo se sam preseliti.

Vidimo Josipa K. kako na drugom dijelu scene izbezumljeno luta s kutijama u rukama, laptopom i mišem koji se vuče po podu.

Uzalud je ispitivao sve znaju li gdje je njegovo novo mjesto – nitko nije znao...

NADICA: Nisu ga prebacili ni u jedan odjel? Pa je l' onda konačno poludio? Jel' se posvadao sa šefom?

NATKO: Pa je, poludio je... Bacio se s 12. kata. I priča se da sad luta hodnicima noću vukući svog miša na laptopu za sobom.

NADICA: Isuse, to je grozno.

NATKO: Da, užasno. Mi projekt menadžeri smo bili stvarno potreseni. Možeš mislit kako nam je bilo...

NADICA: Vama!?

NATKO: Pa da – nama. Uvijek svi tako reagiraju. Što ti misliš da mi nemamo srca? (Gotovo plačnim glasom.) Projekt menadžeri uživaju u tlačenju ljudi, je li? Je l' ti znaš u kojim mi uvjetima radimo, koji je to stres? Ništa, ništa nam ne daju, samo još, još, još posla, još projekata, ne smijemo ljudi ni narančom nagraditi. Ja sam neko vrijeme čak sam uzgajao naranče da bi ih mogao poklanjati. Užas jedan – moram ljude na koljenima molit da rade. Svi su oni bagra neradnička, ja se tu ubijam od 6 do 20, počeo sam pušiti 3 kutije na dan – a je l' nekog brija – ne, naravno da ne. Samo svi pliju – direktori me tlače, podredeni me mrze, još se i s kolegama moram svadat oko svakog zaposlenika da bih bar nekog normalnog dobitio na projekt... Sva sreća da se netko iz vezančije jednom sjetio da igramo PM 3 u pušionci – i odonda sve projekte dogovaramo tako. Inače bi se i mi međusobno poklali... A ovako imamo bolji pregled, u igri imamo jednog koga pazi da ljudi ne rade na više od tri projekta.

NADICA: Na samo tri odjednom?! Krasno. A nikom nije palo na pamet da zaposle još ljudi?

NATKO (pogleda je potpuno zapanjeno): Jesi ti poludjela?! Pa možemo biti sretni da ne dijelimo otkaze. Zar ti ne znaš koliko su Kinezi i Indijci i Kenijci jeftiniji od nas??? O tom se i radi – moramo prihvati poslove jer će nas samiljeti. Nitko to ne razumije – mi im pokušavamo radna mjesta sačuvat, a oni samo rovare protiv nas...

NADICA: I sto tako do unedogled – samo sve više posla i vi to odradujete i kad dobijete infarkt, dođu novi i tako do sudnjeg dana???

NATKO: A što da radim, da dam otakz, da dignem revolucionu, da ubijem direktore??? Što, kao da jedan čovjek može zaustaviti tu mašineriju? Ako se ja pobunim, stavit će nekog novog. Pa onda je bolje da je budem menadžer nego neka budala. Ja ću se bar pokušati brinuti za ljudi. A i za kog da se borim? Misliš li da bi me netko podupro? Da sad idem štrajk organizirat – još bi me kamenovali.

NADICA: Dobro, dobro, nemojte se uzrujavati.

NATKO: Ma ne uzrujavam se, nego više mi je dosta svega. Ubila me ova firma, radim po cijele dane, povišice nisam video već godinama, žena me ostavila i odvela djecu, još nisam ni kredit otplatio... Jedino što hoću je malo respekta. Da me ljudi poštuju, a ne da me pljuje gdje tko stigne... A ja samo hoću – Život, bolji život, da ga zgrabim poput tigra... (Pjeva. Shvati da je izgubio kontrolu jer ga Nadica zapanjeno gleda pa se malo

sabere.) No dobro, nema veze. Evo 14. kat, ja idem ovdje. Kadrovska ti je na 17., prodi pored marketinga i na kraju hodnika desno.

NADICA: Oh, hvala na pratnji. Bez vašeg mobitela ne znam kako bih se snašla.

NATKO: Mmm, da. Evo ti ga onda. Baš sam ga mislio razbit prošli tjedan, neprestano zvoni.

NADICA: Joj, hvala puno. Sigurni ste da vam ne treba?

NATKO: Sto posto, tamo gdje sad idem neće mi trebati. Josip K. će sigurno imati neko svjetlo za mene... Natko naglo izđe iz hodnika i zalupi vratima.

NADICA (nakon nekoliko sekundi shvati što je Natko rekao): Molim?! Pa, nećete valjda?

Otvori vrata, no Natko je već nestao negdje u mruku. Nadica ostane zburjena na hodniku.

PRIZOR DESETI

Odjednom pred njom se stvor Gerilac.

NADICA: Jao, što si me prestrašio.

GERILAC: Vidim da si si našla nove prijatelje. Malo utjecajnije od mene.

NADICA: Oprosti, o čemu pričaš?

GERILAC (oponašajući Nadičin glas): Oh, hvala na pratnji. Bez vašeg mobitela ne znam kako bih se snašla. (Normalnim glasom.) Stvarno, tom ljjavcu se ulizivat.

NADICA: Pa što sam mu trebala reći? Ah, ne, ne treba mi pratnja, već imam pratnju – čeka me jedan bivši zaposlenik koji ilegalno živi u zgradici.

GERILAC: Dobro, imаш pravo... Ali nije baš zvučalo kao da ti ide na žive.

NADICA: Pa i nije mi išao na žive. Čovjek djeluje prilično u redu. Ali, jesli ti čuo što je on zadnje rekao – zvučalo je kao da se ide ubiti...

GERILAC: Joj, nemoj nasjetdat na te glupe fore – samo glumižrtvu. Zabit će ti nož u ledu čim se okreneš. Kao rade prekovremeno danima, nikad ne idu na godišnji i to... A ustvari samo puše cijeli dan i olajavaju. Misle, znaš, da bi bez njih firma propala. I ja sam mislio da sam nezamjenjiv...

NADICA: Pa, dobro – što se zapravo desilo, nisi li rekao...?

GERILAC: A, joj, nećemo sad o tome. Nego, ti si krenula u kadrovsu, dakle. Evo nas – 17. kat.

NADICA: Ah, dobro, a onaj sastanak u 12, u velikoj dvorani, na kojem je to katu?

GERILAC: Koji sastanak?

NADICA: Ma, neki hitni za sve zaposlenike.

GERILAC: Isuse. Kad je sazvan?

NADICA: Za 12.

GERILAC: Ma ne, mislim, kad su pozivali? Jučer?

NADICA: Ne, nakon što je nestalo struje. Usmeno – kao, šalji dalje.

GERILAC: O shit. Znao sam. Nestalo je goriva.

NADICA: Što sad to znači?

GERILAC: Nestalo je goriva na brodu. Moraju se riješiti balasta. Savatz će sve ljudi u jednu sobu i izbaciti ih van u svemir.

NADICA: Šalji se.

GERILAC: Pa, ne bih se baš šalio s tim stvarima.

NADICA: Ma znaš kaj, ti briješ – nismo uopće na brodu.

GERILAC: A ne, je l'? Evo ti plan pa pogledaj... (Pokazuje joj plan katova na stubištu.) Evo, am ki ne vjeruješ – odi u kadrovsku pa vidi tko nam upravlja. Mi smo ti, stara moja, na autopilotu već godinama.

NADICA: Kak to misliš?

GERILAC: Niš, niš, kad si već u kadrovskoj – odi do kraja hodnika pa zaviri u upravu – pogledaj tko tamо sjedi...

PRIZOR JEDANAESTI

Nadica ulazi na 17. kat. Začuje kako netko pjeva potpuno bez sluha, ali od sveg srca.

Kad se približi, vidi postarajeg debeljka kako vrti pedale bicikla i na taj način stvara svjetlo za tri plesačice (jedna mlađa i dvije sredovečne). Plesačice uvježбавaju kančan i pritom stravično zavijaju. Odjednom spaze Nadicu.

GOSPOĐA IZ MARKETINGA 1 (STARUJA) (Dvije od njih potpuno se djevojački sramežljivo cerekati.): Ops! Publika!

CURA IZ MARKETINGA 2 (MLADA): Sad nam je neugodno!

GOSPOĐA IZ MARKETINGA 3 (NAJSTARIJA): Nema ti što bit neugodno. Ako ne možeš plesati pred jednim čovjekom, kako ćeš pred svim zaposlenicima? Danas nam je važan nastup. Nije to kao rodendarska proslava – 15-20 ljudi – danas će biti svi.

CURA IZ MARKETINGA 2 (MLADA): Joj, mene je strah.

GOSPOĐA IZ MARKETINGA 3 (NAJSTARIJA): Normalno da te strah kad tu blebečeš umjesto da vježbaš. (Okrene se Nadici.) Hajde, mala, stani tu i gledaj – pa reci – I' to sliči čemu?

Nadica stane i gleda. One još jednom ponove točku.

CURA IZ MARKETINGA 3 (NAJSTARIJA): I???

NADICA (kiselo): Je, super je. To ste danas navježbale?

GOSPODA IZ MARKETINGA 1 (STARIA): Ma ne, ne bismo stigle tako dobro navježbati u jedan dan. To je naša standardna rutina za rođendanski party. Pa što nisi nikad bila?

GOSPODA IZ MARKETINGA 3 (NAJSTARIA): Ti si jedna od onih koji markiraju?

NADICA (iz pristojnosti): Ma ne, rado bih došla na taj party, nego ja sam nova.

GOSPODA IZ MARKETINGA 1 (STARIA): Ah, onda budeš već vidjela. Kad ti je rođendan?

NADICA: U svibnju.

CURA IZ MARKETINGA 2 (MLADA): Ah, krasno – za svibanj imamo najljepše kostime. Ali moraš doći. Znaš – obavezno! Kaže gospoda Rita da je to jako važno za motivaciju zaposlenika.

NADICA (ne može suspremnuti iskrenost): Što, gledati vas kako plešete kan-kan???

CURA IZ MARKETINGA 2 (MLADA): Ma ne, party. Jer, kako kažu brojne studije – zaposlenicima nije važan novac (suprotno uvriježenom mišljenju), njima je važno da znaju da se netko brine za njih, da su dio zajednice. Zato smo i ukinuli plaćanje prekovremeni i uveli rođendanske partye.

NADICA: Ah, da, zvuči baš mudro. Sigurni ste da to nema veze sa štednjom na radnicima?

CURA IZ MARKETINGA 2 (MLADA): Ma kakvi – Rita, Brigitा i Juanita se samo brinu za dobrobit zaposlenika.

NADICA: Rita, Brigitा...?

CURA IZ MARKETINGA 2 (MLADA): Pa upravni odbor, tko drugi. Pa kako ne znaš kako ti se zovu direktorce? Pazi da te netko ne čuje...

GOSPODA IZ MARKETINGA 3 (NAJSTARIA): No, dobro, dosta čavrljanja. Moramo još puno vježbati, a imamo još samo pola sata do sastanka. Zato, prionimo.

Nadica ostane još sekundu, dvije gledati predstavu, no onda se iskrade prema vratima na dnu hodnika, gdje joj je Hari rekao da potraži upravu.

PRIZOR DVANAESTI

Nadica krišom ulazi u sobu na kraju hodnika. U sobi su upaljena dva laptopa okrenuta pod kutem od 45 stupnjeva jedan prema drugome. Na svakom se vidi lice. Scena izgleda kao da dvije osobe pričaju jedna s drugom, s tim da su obje virtualne i žive u kompjutoru.

NADICA (za sebe): O, Isuse!!! Istina je!

RITA: Što je istina, dragi dijete?

BRIGITA: Da, dragi dijete, što je bilo?

NADICA: Pa vi ste strojevi.

BRIGITA: Oprosti, dragi dijete. Mi nismo strojevi. Mi smo umjetno stvorene ličnosti. Mi samo živimo u stroju. Isto kao što tvoja ličnost živi u tom tijelu. Sad smo malo prikraćeni jer radimo na pomoćnom izvoru struje. Ali inače smo poprilično pokretni. Možemo se pojaviti na svakom kompjutoru u firmi. Ustvari, to i radimo stalno – ali da ljudi ne vide. Hehehehe.

rita: Baš se zgodno igrat skrivača po serverima. Jedino to izljuđuje jadne administratore.

NADICA: Stvarno je istina.

BRIGITA: Ah, da, istina – što li je to? Baš nas zanima ljudsko poimanje pojma istina. Dosad skupljene informacije daju sasvim neobjašnjive rezultate. Nikako ne možemo donijeti zaključak o tome što je istinito.

RITA: Daj, molim te, reci nam – što je po tebi istina?

NADICA: Istina je da kompjutori upravljaju firmom.

BRIGITA: Kompjutori – mi stvarno nismo ništa više kompjutori nego ti. Naša je neuronska mreža prilično slična ljudskoj.

rita: Ali, ako si mislila na nas, da – mi upravljamo ovom tvrtkom. Ja sam Rita – šefica kadrovske, a ovo je Brigitा – generalna direktorka. Postoji još i Juanita – šefica financija, ali baš se bila sakrila kad je nestalo struje. Bojimo se da je zarobljena bez svijesti u nekom serveru. Prilično smo zabrinute za nju.

BRIGITA: Jesi li je mogda negdje srela, Nadice? Ona je onako brineta, dosta drska. Ako ti podivljuju excel tablice – možeš biti sigurna da se sakrila kod tebe.

NADICA: Nadice. Pa vi zname kako se zovem.

rita: Pa oprosti, draga – ne misliš li da bih ja bila prilično loša šefica kadrovske ako ne bih znala kako nam se zovu zaposlenici? Pogotovo oni koji su se zaposlili danas. Pa mi te pratimo, draga, otkad si se rodila – oduvijek smo znali da ćeš biti sekretarica. Što misliš, zašto si u vrtiću uvijek baš ti moralas kuhati kavu?

BRIGITA: To je, znaš, posao samo za najpametnije. Ali moraš biti i skromna. Tako da možeš rješavati sve probleme, a da ne tražiš povisicu ili kakve beneficije. Znaš, ljudi koji dobijaju beneficije vrlo su skloni ulijevititi se.

rita (recitira): Tako je. Priručnik dobrog upravljanja. Pravilo 1.3.1 do 1.3.11:

- Ako je zaposlenik bitan za firmu – ni pod koju cijenu mu se ne smije to dati do znanja.
- Uvijek ga se treba pretpotpavati poslom.

3. Konstantno mu treba prijetiti otkazom te ga držati u uvjerenju da neće moći pronaći drugi posao.

4. Ako pomisli dati otkaz, treba mu dati kredit za stan po vrlo povoljnim uvjetima.

5. Ako zaposlenik ipak odluči dati otkaz, ti isti uvjeti kreditiranja naglo postaju vrlo nepovoljni.

6. Ukoliko već ima stan, treba mu ponuditi kredit za prebijanje kredita.

7. Ako se žali na dosadan posao – treba mu dati da se bavi zanimljivijim poslom, nakon što obavi posao koji mu je prethodno bio zadan, plus još minimalno 3 dosadnja posla.

8. Ako mu je ugroženo zdravje, treba mu ukinuti zdravstveno.

9. Kad završi u bolnici, tvrtka mu treba platiti troškove liječenja te ih mjesečno obustavljati s plaće zaposlenika.

10. U slučaju smrti obitelji treba isplatiť značajnu nagradu, u zahvalnost za njihovu žrtvu. Na taj će način obitelji žrtve podržavati firmu (fusnota: to je rijetko problem jer korisni zaposlenici rijetko imaju obitelj – ne stignu je zasnovati zbog posla).

11. Nakon zapošljavanja novog zaposlenika potencijalno bitnog za firmu – treba odmah početi s pronalaženjem i odgojem njegove zamjene (fusnota: prosječan rok trajanja važnog zaposlenika je 20 godina).

NADICA: Hoćeš mi reći da sam bitna. Pa hvala, baš mi se lijepo piše.

rita: Ma ne, draga, ti stvarno nisi bitna. Ti si potpuno zamjenjiva, a i takvih kao ti ima na burzi koliko hoćeš. Sve i da hoćeš, ne bi mogla naći drugi posao od ovog ovdje i to dobro znaš.

NADICA: Dobro, shvatila sam.

BRIGITA: Krasno, draga, baš si pametna.

NADICA: Nego, recite mi iskreno. Jesmo li mi na brodu? Je li istina da nam je nestalo goriva? Hoćeš li izbaciti većinu zaposlenika u svemir na današnjem sastanku?

rita: A joj, Nadice. Pa ti si pričala s Harijem. Oduvijek je bio pomalo lud. Današnji sastanak je nužan prema protokolu za krizne situacije – članak 5.6.1.

Generalno:

Ljudi su skloni nasilju i anarhiji u slučaju kriznih situacija, stoga postavljamo sljedeća pravila:

Opće pravilo broj 1:

Treba ih zabaviti nečim.

Opće pravilo broj 2:

Treba sprječiti paniku.

Opće pravilo broj 3:

Treba održati povjerenje ljudi u vodstvo.

Detaljna objašnjenja o različitim situacijama nalaze se u poglavljima 5.7. – 5.15.

BRIGITA: Ali, nažalost, detaljna objašnjenja o tome što raditi pri nestanku struje ostala su na backup servisu koji se ugasio. Pa smo se morale snaći. Smisliše smo – zabavu za sve zaposlenike!!!

rita: Pa, da – baš smo pametne, ne? Budu naše cure plesale kan-kan – dijelit ćemo čokoladice iz mašine. Joci, ljudi će se baš zabavljati. Znaš, ljudi ti jako vole čokoladice i zabave. To će im malo odvratiti misli od ove strašne krize s kojom se suočavamo. Smisliše smo i da napravimo zbor pa da svi pjevaju. Pa da – baš će to biti super!

BRIGITA: To ti može trajati cijeli dan – valjda će do onda doći struja. A i znaš, ako ih sve okupimo na jednom mjestu, uštedjet ćemo na ventilaciji. Pa da to radimo svaki put kad moramo malo uštedjeti. Sazovemo taj mjesec par sastanaka svih zaposlenika. Pa ugasimo ventilaciju u drugim prostorima. To je Juanita smislila – jako je pametna, zar ne? Mislim da bi naš tvorac bio jako ponosan na nas da nas sad vidi. Što misliš – zabava je super rješenje, ne?

NADICA: Genijalno – zašto ne dijelite nagrade za najglupljiju ideju godine? To bi bilo zabavno!

BRIGITA: Pa to ti je odlična ideja! Bravo, draga Nadice. Znali smo da si ti pametnica naša, možda te čak prebacimo u kadrovsu ako budeš bila dobra.

NADICA: Ali u vezi ventilacije. Neki čovjek mi je rekao da imamo zraka za samo još manje od 1 sat. Što ćete poduzeti.

rita (vrlo neuvjerljivo): Ma pretjeruje. Uostalom, već ćemo uštedjeti na zraku ako svi dođu na sastanak. Vidiš kako smo pametne... Na sve mi mislimo...

GOSPODA IZ MARKETINGA 1 (STARIA): Oproste, šefice, moramo početi – zabava je za 15 minuta. Što ti radiš ovdje? Ne smiješ biti tu. Samo mi smijemo pričati sa šeficama. (Izgura je van.)

NADICA: Dobro – zašto vi njih slušate. Pa one su samo kompjutori...

GOSPODA IZ MARKETINGA 1 (STARIA): Ahahahaha. Jesu i tebe nasanjkale – to smo i mi mislili kad su otišle na put. Draga, one su ti zbrisale na Jamajku i sad od tamo rade. Ali nije zgodno da to drugi vide da i oni ne bi tražili. Obećale su nam ako nikome ne kažemo da ćemo i mi uskoro moći za njima.

NADICA: Pa dobro, jeste li vi slijepe – to nisu ljudska bića.

GOSPODA IZ MARKETINGA 1 (STARIA): Joj, pripravnice,

baš si smiješna. Hajde, požuri se, sad će zabava. Joj, tako sam uzbudena. Malo se bojim, znaš, da nismo baš najbolje navježbali koreografiju. Ali što je tu je, na muci se poznaju junaci. To Brigitu uvijek kaže!!!

NADICA: Čekajte, čekajte – recite mi gdje sjedi Marjan Mikulin?

GOSPODA IZ MARKETINGA 1 (STARIA): Mikulin, Mikulin – a, on je na dvajstrugom. Šta će ti sad on? ...Ajde po žurili...
PRIZOR TRINAESTI

Nadica žurno krene na 22. kat. Nekoliko puta zazove Harija, ali on se ne odaziva.

NADICA: Hari, Arčibalde!!! Pa gdje je sad, fakat više nemamo vremena. Ovdje su svi ludi... Moram naći taj izlaz, hitno...

U tom tenu pokraj nje protroči Inženjer održavanja.

NADICA: Oprostite, čekajte... Jeste li uspjeli upaliti ventilaciju...?

INŽINJER ODRŽAVANJA: Izgleda li ti kao da sam uspio? (Mrmlajući sebi u bradu.)

Mora biti tu negdje...

NADICA: Čekajte, mislim da sam našla izlaz... Trebao bi biti na 22. katu... Čekajte, možemo se spasiti...

No inženjer održavanja je već ušao na neki kat. Nadica pojuri za njim i nade se u hodniku punom vrata iz kojih se čuje neki žamor. Nadica otvori prva vrata.

Ljudi sa slušalicama na ušima i sunčanim naočalama u jedan glas mantrički ponavljaju neke nerazumljive riječi. Ispred njih neki čovjek okreće tablu na kojoj je nacrtana šarena spirala i sa stražnje strane je osvijetljena nekom baterijskom lampom. To prostoriju osvijetljava čudnim šarenim svjetlom.

TEČAJCI: ATM, TDM, IP - IP V4, IP V6, TCP/UDP/DCCP, RTP, RTSP, RTCP, NMP, HTTP, FTP, MTP, ISUP, TUP, SCCP, TCAP

Nadica zatvori vrata i otvori nova. Isti prizor.

TEČAJCI: Za control point 1 potrebeni su: Quick Technical Analysis, test technical analysis, human resource provisioning analysis, test technical projection. Za control point 2: Modelling Idea, implementation analysis, detailed function description, test strategy analysis, detailed test descriptions...

Nadica zatvori vrata i otvori nova. Isti prizor.

TEČAJCI: Kod analize business caseova najvažnije su projekcije: MFV2, future compatibility, backward compatibility, possible cost reduction...

Odjednom netko je zgrabi za rame.

VODITELJ TEČAJA: Što radiš ovdje?

NADICA: Ja, ja, izgubila sam se...

VODITELJ TEČAJA: Ne smiješ tu biti. Gdje ti je potvrda da si uplatila tečaj?

NADICA: Nemam potvrdu. Ja samo tražim inženjera održavanja.

VODITELJ TEČAJA: Ma nemoj, i mi ga tražimo. Cijeli dan tu moramo ručno vrtiti sprave, sve nam je riknulo. A on zbrisao. Tipično. Nego, jesli li vidjela možda čistačice, opet je trojici pozlijlo na Managementu 3.

NADICA: Nisam, već ih je netko tražio. Ali inženjer održavanja vam je sad tu prošao...

VODITELJ TEČAJA: A onda ću ga uloviti. (Krene u smjeru gdje je Nadica pokazala. A onda se nečeg sjeti pa se okreće.) A ti, bježi odavde, ne smiješ tu biti...

NADICA: Idem, samo mi recite gdje je izlaz na stubište i na kojem smo katu.

VODITELJ TEČAJA (gura je van na stubište): Tu ti je izlaz... Ovo je devetnaesti, bježi sad i ne vraćaj se bez povrte.

PRIZOR ČETRNAESTI

Nadica opet ostane sama na stubištu. Pogleda na mobitel i shvati da je već skoro 12 sati. Panično počne trčati po stepenicama, ali kao da nema kraja. Nekako hodnik počinje čudno zavijati, tako da sad Nadica stalno ide gore pa dolje po stepenicama oko cijelog gledališta.

Naglas čita brojke katova, ali oni kao da su poredani napreskokce. 19 pa 12, 18 pa 14, 21 – ali 22 nikako nema. Nadica mrmlja za sebe: "Gotovi smo, gotovi". Sa stubišta kao da se čuje smijeh djece i njihova brojalica. U jednom tenu joj se učini da vidi Josipa K. s mišem koji lupka po stubištu. Čuju se zvukovi vrata koja se otvaraju i zatvaraju, zvukovi dizala – otvaranje vrata i muzika. Koraci, škripa invalidskih kolica. Nadica panično trči gore-dolje...

NADICA (priča sama sa sobom): Isuse, poludjela sam. Nestaje mi kisika...

Baterija na Nadičnom mobitelu počinje pokazivati kritičnu razinu i počne pištati. Taman kad joj se treba ugasiti mobitel, ona vidi nova vrata i iznad njih natpis "22. kat".

Uđe kroz vrata kad joj se ugasi mobitel – i nastane potpun mrak. Nadica oprezno napijava uokolo, kadli se prolomi zastrašujući fićuk – kasnije se ispostavi da je to čajnik.

NADICA (krikne): Aaah!!!

MARJAN (krikne): Aaaaah!!!

DARJAN (krikne): Aaaaaaaaaaaaaah!!!

Svetlo baterijske lampe pomoli se iza paravana. Nadica ništa ne vidi od svjetla.

MARJAN: Tko si ti?!?

DARJAN: I što radiš ovdje???

NADICA: Ja sam Nadica, uzmičeva nova sekretarica, tražim Marjana Mikulina.

MARJAN: Aah, Marjana. Dugo nisam čuo da to ime netko izgovara.

NADICA: Poznajete ga? Znate li gdje je? Rekli su mi da je na 22. katu. Hitno ga trebam, nemamo još puno vremena...

MARJAN: Polako, polako, draga, smirite se, čemu žurba?

I svjetiljka se lagano spusti da bi otkrila stravičan lik. U prvom tenu Nadica pomicala da pred sobom vidi dvojgovo čudovište. No, kad malo bolje pogleda, shvati da je to običan čovjek kojem je na rame namontirano ogledalo, tako da se njegova glava ogleda u njemu. Nadičin prestravljen pogled pomalo uvrijedi domaćina.

MARJAN: Nisu li te učili da je nepristojno buljiti u drugačije od sebe?

NADICA: Joj, ispričavam se. Ma učinilo mi se zbog mraka. Ja stvarno nisam htjela...

MARJAN: No, dobro, dobro.

NADICA: Reci sad što je toliko hitno.

NADICA: Ostat ćemo bez zraka!!!

MARJAN: Tko?

NADICA: Ja, mi, svi, svi mi u firmi!!!

NADICA: Za pola sata ostan ćemo bez zraka.

MARJAN: Glupost!

NADICA: Nisu – rekao mi je inženjer....

MARJAN: Joj, svašta. U ovoj firmi ima 22 kata, svaki od njih ima oko 1.200 kubika zraka, to je 27.000 kubika zraka, u tome ima 21% kisika. To je oko 5.700 kubika kisika. Dok udio kisika ne padne na 15% – znači na 4.050 kubika, sve je u redu. U firmi ima oko 2.000 zaposlenika, ako svaki od njih troši 0,4 kubika na sat, to ti je oko 800 kubika na sat. Znači 1.650/800 - imamo barem 2 sata i 5 minuta.

NADICA: Pa da, a ostali smo bez ventilacije prije više od sat i pol.

MARJAN: No dobro, imaš pravo, onda ćemo otvoriti prozor.

NADICA: PROZOR!!! Dakle, istina je – postoji prozor. Spaseni smo – može se otvoriti prozor, mi nismo na sve-mirskom brodu, nismo u svemiru. O, hvala Bogu da je taj Hari lud.

MARJAN: A joj – dobro si me sjetila – ne možemo otvoriti prozor.

NADICA: O ne, sve je gotovo – moramo uključiti ventilaciju – inače smo gotovi. Kako da to izvedemo, što ćemo sad, vi ste mi bili zadnja nada...

MARJAN: Draga, ti bulazniš. Očito ti stvarno nedostaje kisika. Odmorili malo, daj popij malo čaja – baš sam skuhao.

NADICA: Nisam vam ja draga. Vi ste ludi. Mi moramo, nemamo vremena...

MARJAN: Ne brini, nismo mi u svemiru, mislim, jesmo – jer je sve u svemiru, odnosno svi smo dio svemira. Ali smo na Zemlji ako na to misliš. I vani postoji atmosfera i sve. Jedino sam zasilikonirao prozore, bio je strašan propuh, znači. Ja sam ti jako osjetljiv na propuh.

Nadica poludi, oduzme Marjanu svjetiljku i počne grčevito tražiti prozore... Kad nade jedan, počinje noktima skidati silikon.

MARJAN: Joj, draga, daj se saberi. Otvorit ćemo vrata. Dodi.

NADICA: Izlaz – postoji izlaz... Proročica je imala pravo – pronadi prozor i naći ćeš vrata...

Marjan je odvede van, na krovnu terasu. U tom tenu nebo scene ospe se zvjezdama.

Na terasi stoje dva stolca i mali stolić. Marjan odloži čajnik i krene unutra po šalice.

Nadica, osupnuta ljestpotom prizora, stoji u šoku i ne može se pomaknuti.

Marjan opet izade na terasu.

MARJAN: Sjedi, draga. Popij malo. Nadam se da voliš zeleni čaj.

Nadica šuti.

MARJAN: Lijepo je ovdje, zar ne? Pogotovo ljeti kad ne puše. Znači, ovo ti je ipak 22. kat, tu stvarno zna za puhat.

NADICA (ne može doći do riječi): To su, to su, to su...

MARJAN: Zvijezde. Da. Zar nikad nisi vidjela zvijezde?

NADICA: Pa jesam, u parku na 5. katu – ali nisu izgledale tako, tako lijepo.

MARJAN: Pa kad te nisu prave. Prave su predivne. Kad god ih vidim, zapanjam se.

Hajde sad ako si se smirila malo. Reci, gdje je žurba?

NADICA (još u transu): Pa kisit i ljudi, ugušit će se svi... Moramo ih dovesti ovamo. Moramo ih spasiti.

MARJAN: Ma ne dolazi u obzir. Nitko me nije obišao ni pita za mene već 10 godina. Taman posla da ču ih spašavati. Osim toga, dosta mi je spašavanja njihovih guzica već godinama. Jesi li znala, draga – da ja proizvodim sav software ove glupe kompanije? Ostalima sam podijelio neke fiktivne poslove da se osjećaju korisno. Shvatio sam da mi samo smetaju.

NADICA: Kako si – ti podijelio??? Zar ti upravljaš ovim svim?

MARJAN: Ma ne ja, nego fantastični trio (Rita, Brigita i Juanita). Ali one su toliko predvidljive da rade sve što ja želim. Uostalom, bilo bi malo blesavo da ne znam nadmudriti svoj vlastiti software.

NADICA: Ti si ih napravio?! Ti znaš da one upravljaju?! Pa što ih ne isključiš? Zašto ne spasiš sve?

MARJAN: Spasim? Od čega da ih spasim? Uostalom – zašto ih Ti nisi isključila? Sad su sigurno skučene na tri laptopa. Mogla si ih samo ugasići.

NADICA: Na dva, Juanita im se izgubila. Ali ne znam. Nije mi palo na pamet.

MARJAN: Pa razmisli si malo o tome.

NADICA: Pa valjda, ne znam, izgledalo je to kao ubojstvo. Osim toga, tko bi onda upravljao firmom? Ja bila odgovorna za budućnost svih... Ja sam imala važnijeg posla – moralna sam nači izlaz...

MARJAN: Eto, vidiš, draga, uvijek svi imaju važnijeg posla, nego da vladaju. Zato to i treba prepustiti ograničenijim inteligencijama. One su vrlo dobro obučene u držanju ljudi pod kontrolom. Samo, u zadnje vrijeme su mi postale nešto kreativne. To je uvijek opasno kod šefova... Uglavnom, te ovce dolje nisu ni zavrjedile bolje. Oni su mi dali sobu s prozorom, a znaju da mrzim propuh. I kad sam rekao da nemam vremena sve obaviti, rekli su mi da smislim način da se kloniram. Onda kad sam smislio – skresali su mi budžet i dali ovo ogledalo u zamjenu za klona. Makar znaš – stvarno mi pomaže moj Darjan. Joj, oprosti, nisam ti ga ni predstavio – ovo je Nadica, ovo je Darjan.

(Darjan šuti.) Ma pusti ga, sad se furi što ti ga nisam odmah predstavio.

DARJAN: Kad me se sramiš...

MARJAN: Ma ne sramim se – samo sam se zapričao.

DARJAN: Pa ko da ja ne znam pričati. Samo gledam kako

si izbezumio jednu curu. Ja sam joj to mogao lijepo objasniti u dvije rečenice. A ne ti – zbog tebe je skoro dobila infarkt. On ti je jako uobražen, znaš – stalno voli tako zezati ljude. Ja sam Darjan – inače. I JA sam izmislio trio *fantasticus*, a ne on. Da mi pomognu, naravno, ali ovi gadovi iz uprave su ih ukrali prvom prijlikom. Prezentacija, kažu. Donio im lijepo tamo – a onda za dva mjeseca – jako je zanimljivo, ali nije naš *core business*, kriza je, nema budžeta... Da ti ne pričam dalje... Možeš misliti kako sam se iznenadio kad sam skučio da su copili lov, ošli na Karibe i ostavili moje bebine da vladaju. Jadne cure. Bile su tak slatke i pametne dok su bile male. A ovi su ih gadovi naučili sve trikove. Upropastili mi djecu. Kako da ih isključim? Pa to su moja djeca makar su postale gadure. Ali u srcu su one dobre. Ne bi ni muhu zgazile. One samo rade kako su naučile i kako misle da je najbolje za sve. A očito im i ne ide tako loše.

NADICA: Ali, ali... pobit će sve one ljudi dolje ako im ne nađu izlaz.

DARJAN: Ma nisu one takve, otvorit će im prozore... Valjda... Ma, to su stoposto rekle administratorima da ih uspaniče jer bi one mogle umrjeti ako ne dođe struja za 2 sata, znaš... Nitko još nije probao isključiti tako kompleksnu ličnost i opet je ristorati. Tko zna što bi se moglo desiti... Joj, jadne moje bebine...

MARJAN: Nego, daj ti meni radije ispričaj – pa tko je tebe poslao da tražiš izlaz.

NADICA: Ma joj, prvo me Uzmić poslao – ima neki sastanak u 12 u Holdingu. Al to sam i tako već zakasnila, joj, ubit će me. Al sam u međuvremenu saznala da ostajemo bez zraka i ...

DARJAN: Ti si stvarno okrutana, uopće te ne zanima što će biti s našim curama. Tko zna gdje je Juanita.

MARJAN (potiho Darjanu): Joj, daj ne paničari – vratiti ćemo struju na vrijeme.

NADICA: Vi ste ugasilili struju?

DARJAN: Pa da, ja sam ugasio struju. (Marjanov prijekori: *ni pogled ga natjera da se ispravi.*) Mi smo ugасili struju - u cijelom gradu. Mislim, samo da bolje vidimo, sad će padati zvjezde, znaš. Danas je noć Perzeida.

NADICA (pomalno ljuto): Znači, uopće nema opasnosti, vi možete vratiti struju kad hoćete.

MARJAN: Pa da. A to znači da ti imaš lijepo vremena s nama poput čaj. Znaš, stvarno moraš vidjeti Perzeida. To je nešto nevjerojatno.

NADICA (Još uvijek ljuta, zausti nešto da se pobuni, a

onda odustane.): Pa, ustvari, može. A i malo sam gladna. Nisam ni doručkovala danas.

DARJAN: Joj, to moraš. Evo, imam nekih keksa, ali nisam mislio raditi ručak prije jedan. No bilo bi mi drago da ostaneš.

NADICA: Jako rado. Samo nije mi jasno – kako to da je sada noć – a trebalo bi bit vrijeme za ručak.

MARJAN: Aaaa, to ti je zato što dan na Zemlji traje 24 sata, a ne 28, kako te uče u školi.

(Toči Nadici čaj.) To su uveli otkad su izgrdili umjetno nebo. Znaš, ako dan ima 28 sati, onda je radno vrijeme 12 sati, a ne 8. Pa tak, to ti onda uzrokuje ovakve probleme. Ali meni ne smeta, mi ionako radimo u razna vremena.

DARJAN: Nas nitko ne kontrolira.

NADICA: A što vi to radite?

Marjan pruža Nadici čaj.

DARJAN: Sad više ništa.

NADICA: Kako to misliš?

MARJAN: Pa mi smo, naime, gradili brod. Odnosno pogon, pogon za hipersvemir.

(Odluta u mislima.) Otkad sam bio mali htio sam dotaknuti zvjezde. Tata mi je rekao da budem astronaut. Šta da vježbam i učim čitav život i možda će jednom na Mjesec? Pa ja nisam htio ići tu, na Mjesec, ja sam htio istraživati svjetove, ići u druge galaksije. Znao sam da ti postojeći štavljeni ne mogu nikamo pa sam odlučio izgraditi brod. Pravi brod, prvi pravi brod koji može putovati brzinom svjetlosti, prvi brod koji se može otisnuti u duboki svemir. Zato sam se i zaposlio u Space i Co. To su bila vremena kad se još radi... (Toči sebi čaj.) Ali onda outsourcing jedan pa drugi, pa moramo širiti djelatnost, pa brodovi su skupi, pa vlade više ne postoje, pa korporacijama to ne treba – na kraju smo završili pišući software za držace za glačala.

DARJAN: Ali mi - nikad nismo odustali. Mi smo nastavili sami raditi na projektu... Do jučer.

NADICA: Pa što je bilo jučer?

MARJAN: Jučer sam shvatio da možda te zvjezde i ne žele baš biti dotaknute. (Ispija čaj.)

DARJAN: Ma čitali smo neku knjigu, neku staru, drevnu knjigu. Uglavnom je dosadna – znaš, kao i većina tih starih tekstova. Ali netko tko je prije čitao podcrtao je jednu rečenicu: „Blago siromašnima duhom, njihovo je kraljevstvo nebesko“.

NADICA: Što to znači?

DARJAN: Pa, nemamo pojma. Ali nikad se nismo smatrali siromašnima duhom. Da, nikad, čak štoviše...

Marjan ispija čaj.

MARJAN: Pa sam pomislio – očito idem krivim putem ako želim do kraljevstva nebeskog.

NADICA: I što sad?

MARJAN: Pa ne znam. Moram razmisliti. Mislim, siguran sam da ču nešto smisliti.

Mislio sam prvo popiti čaj u miru. (Pauza) I pogledati Perzeide.

Marjan i Nadica šutke gledaju zvjezde neko vrijeme.

NADICA: Misliš li da bi trebalo sad uključiti struju? Ipak, baš, da se ne uguši...

MARJAN: Ma neka, pusti još malo...

(Tišina.) Baš su krasne jeldja?

NADICA: A, je, stvarno su lijepa...

Tišina.

MARJAN: Jesu zar ne?

Tišina.

NADICA: Jesu, baš predivne...

Nadica i Marjan nastave u tišini pijuckati čaj i gledati svod obasjan zvjezdama.

KRAJ